

industrija
gumijevih
usnjenih
in kemičnih
izdelkov

Sava Kranj

8. FEBRUAR 1974

Št. 2 — XIV

PRED VOLITVAMI V SKUPŠČINE

Ne predstavnik, ampak delegat

Delovnega človeka ne more nihče predstavljati. Delegat le s pooblastilom sodelavcev. Ne le načelne opredelitve temveč delegatski sistem dosledno izpeljati. V Savi evidentiranih devetdeset kandidatov za delegacije. Struktura delegacije mora biti skladna s strukturo zaposlenih.

V naši družbi smo si vedno prizadevali najti rešitve, ki naj bi omogočale delovnim ljudem v združenem delu, da bi enakopravno odločali o pogojih in rezultatih svojega dela in da bi samoupravno urejali skupne družbene zadeve. Odločilen korak v razvoju samoupravnega sistema predstavljajo ustavna dopolnila iz leta 1971. Lahko rečemo, da je s temi ustavnimi dopolnili samoupravljanje kot temeljni

meljnih samoupravnih interesnih skupnosti, zraste celotna zgradba socialistične samoupravne Jugoslavije. Spremembe v družbenoekonomskih odnosih imajo namreč logično posledico v spremembah v političnem sistemu družbe, ki mora biti instrument delovnega človeka, da bo le-ta lahko uresničeval svoj družbenoekonomski položaj. Odnosi iz družbenoekonomske baze se prenašajo na celoten politični sistem,

družbeno ekonomski odnos dobilo svojo polno vsebino. Toda že ob sprejemu ustavnih sprememb v prvi fazi, zlasti pa ob prizadevanjih za njihovo uresničenje, je postalo očitno, da je potrebno ustavna določila iz leta 1971 dopolniti tako, da bi se odnosi iz temeljnih družbenoekonomskih skupnosti dosledno prenesli na celoten družbenopolitični sistem. Tako naj iz osnovnih skupnosti: temeljnih organizacij združenega dela, krajevnih skupnosti, pa tudi na poseben način iz te-

kajti samoupravljanje je možno le kot celosten družbeni odnos. Da bi bile organizacije združenega dela resnično samoupravne narave, morajo namreč biti povezane in vključene v širše celote ter v celotni sestav družbe tako, da bodo še nadalje samostojno odločale o vseh bistvenih vprašanjih, ki zadevajo uresničevanje njihove temeljne funkcije. Na drugi strani pa samoupravni položaj delovnega človeka zahteva, da le-ta ne samo vpliva na odločanje (Nadaljevanje na 3. strani)

Pričeli so delati

Delavska kontrola ni bav-bav, niti ne lov na čarovnice. Odbori delavske kontrole bodo najprej preprečevali napake posameznikov ali skupin. V Savi lani nobenega prekrška. Marija Šmid, predsednik odbora, Andrej Košič, njen namestnik.

JASNE OPREDELITVE
ODBOROV
SAMOUPRAVNE
DELAJSKE KONTROLE
V SAVI

Z volitvami v decembru 1973 smo dokončno oblikovali vse odbore samoupravne delavske kontrole po posameznih temeljnih organizacijah in v podjetju. Izvoljeni delegati so se sredi januarja zbrali na prvi skup-

morajo v vseh organizacijah obvezno določiti samoupravno delavsko kontrolo kot poseben organ upravljanja. Kljub temu, da smo vsi delavci samoupravljalci in odločevalci, s tem še ni rečeno, da je vse ravnanje in obnašanje posameznikov in služb tako, da bi dajalo dober zgled drugim. Namen delovanja odbora SUDK in pristojnosti so določene v posebnem predlogu in samouprav-

ni seji, na kateri so za predsednika odbora samoupravne delavske kontrole (v nadaljevanju SUDK) podjetja izvolili tov. Marijo Šmid, za namestnika pa tov. Andreja Košiča. Že na tej prvi seji so bile izoblikovane naloge oziroma določene smernice za delovanje samoupravne delavske kontrole.

Zamisel o organiziranju SUDK je bila podana že z ustavo iz leta 1963, vendar pa vse do danes ni delovala. Ustanovitev SUDK je ponovno jasno določena z novo ustavo, ki je tik pred sprejetjem, in ki določa, da

nih aktih; naloge pa lahko opredelimo na tri področja:

1. kontrola samoupravljanja, t. j. samoupravnih postopkov, samoupravnih odnosov,
2. medsebojna razmerja delavcev in način urejanja vseh tistih medsebojnih razmerij, ki so določene z republičkim in zveznim zakonom,
3. področja gospodarjenja in uporabe sredstev. V ustavnih dopolnilih je na področju ustvarjanja dohodka in razpolaganja z njim marsi-

(Nadaljevanje na 7. strani)

Kaj delajo v izobraževalnem centru?

V zadnjem času o dejavnosti izobraževalnega centra nismo slišali kaj dosti. To pa še ne pomeni, da v centru ne delajo, nasprotno! Zelo aktivni so. Kljub veliki prostorski tiski. Da je to res, potrjujejo naslednje drobne informacije:

— V času od 15. 1. do 25. 1. 1974 teče seminar za delovodje in izmenške delovodje vseh proizvodnih obratunskih enot. Seminar teče dopoldne in popoldne, tako da se ga udeležujejo vsi delovodje in izmenški vodje, skupno okoli 60 udeležencev.

Glavna tema seminarja je ORGANIZACIJA DELA V PROCESU VODENJA IN SAMOUPRAVLJANJA, drugi del seminarja pa vsebuje PRAKTIČNE VAJE IZ ORGANIZACIJE LASTNEGA DELA.

Seminar je pripravil izobraževalni center v sodelovanju z Zavodom za tehnično izobraževanje v Ljubljani, predavata pa Ivan Kejžar, profesor industrijske pedagogike in

prof. Ernest Vršec, dipl. ing. strojništva.

Omenjeni seminar je začetek rednega funkcionalnega izobraževanja vodstvenih delavcev. Taki seminarji bodo dvakrat na leto.

— Šola za gumarske delavce — oddelek za zaposlene, je pričela s poukom 5. novembra 1973, pouk bo trajal predvidoma do 30. junija 1974. V šolo je vpisanih 19 Savčanov.

— Od 21. januarja do 16. februarja 1974 je izobraževalni center v sodelovanju z Zavodom za tehnično izobraževanje iz Ljubljane organiziral tečaj za voznike viličarjev. Tečaj obiskuje 24 delavcev iz našega podjetja. Udeleženci tečaja bodo 14 dni obiskovali teoretični pouk, naslednjih 14 dni pa se bodo izpopolnjevali v praktični vožnji. Ob koncu tečaja bodo po uspešno opravljenih izpitih prejeli spričevalo o zaključenem tečaju za voznike viličarjev.

Nenavadna zahvala

Vaterpolisti Triglava in naša reklama

BRALCI

SPRAŠUJEJO

Vprašanje:

?

Ime in priimek

OE

Podpis

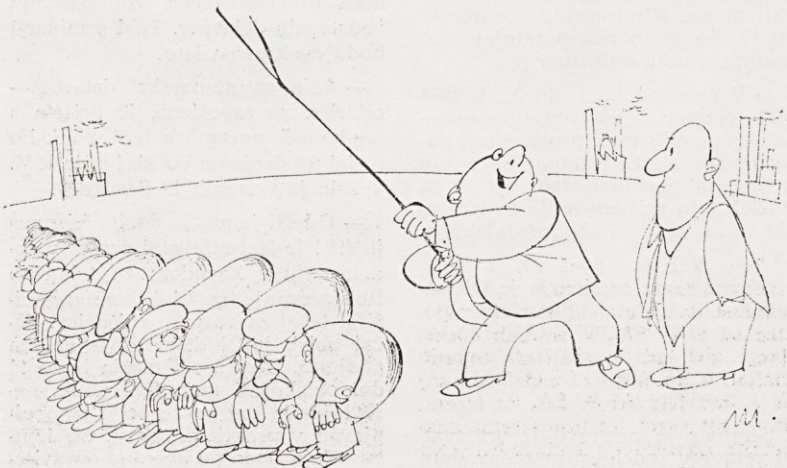
odgovarja

Kljub številnim informacijam, ki jih dobi človek iz kakršnikoli virov, pa se gotovo tudi marsikomu zgodi, da na določeno vprašanje ne dobi odgovora. Tako je tudi med nami, zato odpiramo novo rubriko Bralci sprašujejo.

V vsaki številki bomo objavili kupon. Če želite odgovor na kakršno koli vprašanje — gospodarjenje, proizvodnja, nagrajevanje, kadrovske zadeve, socialno in tehnično varstvo, pravni nasvet idr., ga napišite na kupon, izpolnite še ostale podatke ter pošljite v uredništvo. Anonimna vprašanja bomo vrgli v koš.

Za odgovore bomo prosili naše strokovne delavce in mnenje objavili v vsaki številki glasila.

Vprašanja naj bodo konkretna, kratka in natančna (ne splošna, kot npr.: Kakšno je naše gospodarjenje).

Nekateri jih sicer dobijo po nedolžnem — zato pa tiste, ki so krivi manj boli

Nobena skrivnost ni, da je naša delovna organizacija v preteklem letu materialno podprla kranjske vaterpoliste. 10 milijonov starih din, kolikor jim je prispevala Sava, lahko rečemo, je padlo na plodna tla. Klub, ki šteje 120 aktivnih vaterpolistov — plavalcev je v preteklem letu dosegel nekaj razveseljivih rezultatov. Omeniti velja dejstvo, da v Sloveniji nimajo nasprotnika, ki bi jim bil doregel tako v članski, mladinski kot tudi pionirski konkurenci. V pokalnem prvenstvu ni bilo tekmeča, ki bi jih ogrozil.

Te informacije pa nismo napisali zaradi gornjih podatkov, ampak zaradi odnosa, ki so ga pokazali proti delovni organizaciji. Uprava kluba je v znak hvaležnosti podarila delovni organizaciji umetniško sliko Štefana Simoniča in album reklamnih fotografij, ki so nastale na tekmovanjih vaterpolistov v raznih krajih Jugoslavije. Na prvi strani tega albuma pa je poročilo o delu kluba v preteklem letu in finančno poročilo. J. J.

Novice

Prihodnjič ...

V finančno-računovodski službi so mi povedali, da zbirajo zadnje podatke o poslovnih rezultatih za leto 1973. Obljubili so, da bo informacija o poslovanju pripravljena že za naslednjo številko glasila (izide 22. februarja).

Dobili boste

— Samoupravni sporazum o združevanju TOZD v delovno organizacijo Sava

— Samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih delavcev v združenem delu

— Statut temeljne organizacije združenega dela.

V mesecu februarju bomo dali v tisk zgoraj navedene samoupravne akte. Tiskanje bo predvidoma končano v enem mesecu in po tem jih boste dobili — vezane v eno knjižico — vsi zaposleni v Savi.

Z racionalizacijami poklicno?

Iztok Vidmar, dipl. inž., predsednik komisije za racionalizacije in iznajditeljske predloge, je na seji strokovnega kolegija TTI predlagal, naj bi se s proučevanjem iznajditeljstva in izumiteljstva nekdo ukvarjal poklicno. Število predlogov v TTI je toliko naraslo, da sedanji način obravnave ne ustreza več. Strokovnemu delavcu — predsedniku komisije to delo jemlje preveč časa in ga ovira pri rednem delu.

Kolegij TTI je predlog v celoti sprejel, saj res zasluži vso pozornost. Poleg številnih čisto tehničnih in organizacijskih nalog zahteva proučevanje iznajditeljskih in izumiteljskih predlogov tudi veliko strokovnega dela, dosti več kot v samoupravnem ali političnem organu.

Osební dohodek in davek

Ob izplačilu osebnih dohodkov 15. februarja bo kuverti priloženo tudi potrdilo o izplačanih osebnih dohodkih v letu 1973. To potrdilo potrebujete vsi davčni zavezanci pri prijavi skupnega dohodka občanov.

Minimalni znesek za davčno prijavo bo objavljen po sprejetju odloka v republiški skupščini predvidoma v začetku februarja. Objavljen bo v sredstvih javnega obveščanja.

Rok za prijavo davka bo verjetno podaljšán do 15. marca 1974.

Sava — pokrovitelj

Letos bodo sedme zimske športne igre, ki jih organizira občinski sindikalni svet, v Mojstrani.

Kot vsako leto doslej, bodo tudi letos tekmovali Savčani. Sedaj je prijavljenih sedemindvajset tekmovalcev.

Po sklepu odbora za izobraževanje in socialno varnost je naša delovna organizacija pokrovitelj VII. zimsko športnih iger in bo prispevala 12.000 din, polovico iz sredstev marketing službe, polovico pa iz sredstev sklada skupne porabe.

Ustanovljena je splošna služba

Zaradi preobremenitve glavnega direktorja delovne organizacije, na katerega so bili vezani nekateri strokovni oddelki, in da bi bilo delovanje enotno, je bila s 1. januarjem 1974 ustanovljena splošna služba. Sestavlja jo naslednji oddelki: tajništvo podjetja, tajništvo družbenopolitičnih organizacij, varovanje podjetja, pravni oddelk in oddelk za razvoj samoupravljanja in informiranje delavcev. Slavko Solar, dipl. pravnik, ima delovno zadolžitev, da do imenovanja direktorja te službe vodi njeno delo.

Socialna pomoč

Oddelek za socialno varstvo in družbeni standard vsako leto planira finančna sredstva tudi za pomoč tistim članom kolektiva, ki zaradi nizkih dohodkov na družinskega člana težko preživljajo svojo družino, predvsem v času, ko so stroški najvišji (ozimnice, začetek šole itd.).

Vsakoletno povišanje življenjskih stroškov najbolj prizadene ravno socialno ogrožene družine, katerih življenjski standard je že tako zelo nizek. To so zdravstveno ogroženi delavci, ki imajo dalj časa bolniški dopust, matere samohranilke, družine, ki imajo višji otroški dodelek, družine, ki jih dolete elementarne nesreče ipd. Takim družinam želimo finančno pomagati s sredstvi sklada skupne porabe.

Dosedanja praksa je bila taka, da smo največkrat sami predlagali odobro, kateri socialno ogroženi člani kolektiva so potrebni pomoči.

Ker pa ne moremo vedeti za vse, ki so pomoči najbolj potrebni, sami delavci pa se redko oglašajo v oddelku za socialno varstvo, se zgođi, da morda ne dobi socialne pomoči tisti član našega kolektiva, ki je najbolj potreben.

Delavec, ki meni, da je socialno ogrožen, naj napiše kratko prošnjo ter jo osebno prinese v oddelk za socialno varstvo, ker bo socialni delavec v njegovi pristojnosti dopolnil prošnjo z ustreznimi podatki.

Prošnje bo obravnaval odbor za izobraževanje in socialno varstvo.

Prosilci naj se oglasijo v oddelku do 1. marca 1974.

Predstavljamo vam

Z ustanovitvijo štirih temeljnih organizacij združenega dela in samoupravne delovne skupnosti smo si ustvarili boljše pogoje za gospodarjenje in samoupravno odločanje. Tako smo poleg delavskega sveta delovne organizacije dobili še pet delavskih svetov temeljnih organizacij in samoupravne delovne skupnosti. O njihovih pravicah in dolžnostih pišemo v tej številki na dru-

gem mestu. Kljub temu, da ste člani volili in so vam znani, smo se odločili, da vam v vsaki številki predstavimo po enega iz vsakega delavskega sveta. Začenjamo s predsedniki delavskih svetov. Prav je, da predsednika delavskega sveta tudi poznate in ga o problemih, ki vas tarejo v enoti ali osebno, po potrebi seznanimate. Medsebojno zaupanje bo dalo dobre rezultate.

TTI

Franc Rozman, rojen 3. 9. 1935, inž. gumarske tehnologije, zaposlen na delovnem mestu delovodja na etažni vulkanizaciji, je v Savi zaposlen od 30. 7. 1952 dalje, z manjšo prekinitvijo delovnega razmerja zaradi študija. Prav tako je vsestransko aktiven na družbenopolitičnem področju: večkrat je bil član delavskega sveta podjetja, predsednik sveta obračunske enote, član gospodarskega odbora, tajnik SZDL na terenu Orehek; je član občinske komisije za delitev delavskih stanovanj iz solidarnostnega sklada.

Franc Rozman

POS

Dragica Kavšek, rojena 31. 3. 1947, ekonomist, zaposlena na delovnem mestu komercialist II. V Savi je zaposlena od 30. 8. 1966. V preteklosti je delala pri mladini, bila je v kadrovskega odbora, trenutno pa je stalni član odbora za oceno kršitev delovnih dolžnosti v POS. Čeprav nima veliko izkušenj, pa so člani delavskega sveta POS vseeno bili soglasni, da so njene delovne navade in druge lastnosti takšne, da ji lahko zaupajo tako odgovorno nalogo.

Dragica Kavšek

OSS

Iva Bogataj, rojena 24. 12. 1948, diplomirani pravnik, zaposlena na delovnem mestu pravnik I. V Savi je zaposlena od 2. 10. 1972. Je član komisije za prošnje in pritožbe skupščine občine Kranj. V podjetju se družbenopolitično še ni angažirala zaradi odgovornosti in prezaposlenosti na svojem delovnem mestu.

Iva Bogataj

Ne predstavnik . . .

(Nadaljevanje s 1. strani)

na ravni temeljne skupnosti (TOZD, KS itd.), temveč da ima tudi odločilno besedo na vseh ravneh družbenega odločanja, tako tudi tam, kjer se odloča o razširjeni reprodukciji.

V novem osnutku ustave je poleg ureditve samoupravnih odnosov v družbenoekonomskem sistemu SFR Jugoslavije, ki se neposredno naslanja na ustavne amandmaje iz leta 1971, bistven tisti del, ki govori o političnem sistemu, o skupščinskem sistemu, skratka o tem, kako vplivajo delovni ljudje na vseh ravneh družbenega odločanja. Odgovor na to vprašanje je naša ustavna ureditev naša v delegatskem sistemu.

Mi smo že leta 1963 zapisali v ustavo, da delovni ljudje odločajo neposredno in prek svojih delegatov. Na ta način je bilo delegatstvo vključeno že v to ustavo. Vendar pa je potrebno ugotoviti, da taka načelna opredelitev ni bila dosledno izpeljana, in da tudi nismo konkretno vzpostavili delegatskih odnosov in delegatskega sistema. Zato delegatski odnosi v naših skupščinah po letu 1963 niso v celoti zaživeli. V drugi ustavni fazi se sestavljalcem osnutka nove ustave postavlja naloga, da v organizaciji skupščinskega sistema dosledno izpeljejo delegatski sistem. Po osnutku nove ustave naj bi postali delegatski odnosi prevladujoči v sistemu družbenega odločanja. Delegacije na temeljni ravni bi predstavljale gradbene enote za celotno zgradbo družbenega odločanja v naši družbi,

in to na vseh področjih, predvsem pa v skupščinskem sistemu. Delegatski princip je namreč univerzalno načelo našega družbenopolitičnega sistema. Tako bodo po delegatskih načelih sestavljeni delavski sveti, skupščine samoupravne interesne skupnosti, skupščine in vsa druga telesa in organizacije, v katerih se sprejemajo odločitve, za katere imajo interes delovni ljudje. Tako bo izpeljan celoten družbenopolitični sistem, ki bo slonel na samoupravnih odnosih in ki bo vsem delovnim ljudem dajal resnične možnosti za sodelovanje pri sprejemanju odločitev. Na ta način bomo bistveno spremenili tudi naš skupščinski sistem. Skupščine bodo postale neke vrste podaljšek samoupravljanja iz temeljnih samoupravnih skupnosti.

V takšni družbi, integrirani na osnovi samoupravnih odnosov, bi prvič v zgodovini človeštva lahko ugotovili, da so resnično dane možnosti za osvoboditev delovnega človeka, da mu je resnično dano, da sam odloča o svoji usodi.

V Savi je evidentiranje končano. Politični aktivni po TOZD so evidentirali kandidati za delegacije v organih družbenopolitične skupnosti. Listo je predlagala tudi kadrovska komisija, političnemu aktivu delovne organizacije pa jo je predložil tov. Bajuk. Nekatere izmed evidentiranih kandidatov bi predlagali še v odbore v okviru občine in republike. Od 95 kandidatov je 43 neposrednih proizvajalcev ali 45 %, 22 mladincev ali 25 %, 24 žena ali 25 odst.

Jože Štular

TAP

Slobodan Bajc, rojen 2. 8. 1939, je po poklicu gumarski tehnik, do nedavnega je bil izmenski delovodja v TAP, zdaj pa bo prevzel mesto vodje skladišča surovin za TAP. V Savi je zaposlen od 2. 8. 1957, vmes pa je odšel na odsluženje vojaškega roka. Je vsestransko družbenopolitično aktiven: poleg tega, da je predsednik delavskega sveta, je še član delavskega sveta delovne organizacije, član sveta ZK Sava in član kadrovske komisije pri ZK. Vrsto let pa že dela v sindikatu in drugih družbenopolitičnih organizacijah.

Slobodan Bajc

VET

Tone Volčič, rojen 29. 3. 1948, strojni tehnik, pomočnik vodje mehanične delavnice. V Savi je zaposlen od 5. 7. 1973. V organih upravljanja kot tudi v političnih organizacijah v podjetju ni sodeloval, saj je v Savi šele krajši čas, na terenu pa je bil vrsto let predsednik mladinske organizacije Vodovodni stolp in podpredsednik krajevne skupnosti prav tam.

Tone Volčič

Iznajditeljska dejavnost v letu 1973

Zelo razveseljivo je, da se odnos do izumiteljstva, racionalizacij in koristnih predlogov spreminja na bolje. Pohvalo za prizadevno delo zaslužijo tudi — poleg predlagateljev — člani komisije.

V naslednjem pregledu želimo prikazati vse podatke v zvezi z iznajditeljskimi predlogi, ki so bili obravnavani od 1. 1. 1973 do 31. 12. 1973. Podatke smo nanizali ločeno po posameznih TOZD, in sicer posebej za vse predloge, ki so bili prijavljeni v letu 1973, in za vse tiste predloge, ki so bili prijavljeni kdajkoli, a so bili obravnavani v letu 1973. Za vse predloge, ki so bili v letu 1973 dokončno sprejeti, smo prikazali tudi finančne podatke, in sicer višino skupno izplačanih nagrad in gospodarsko korist za vse tiste predloge, pri katerih se je gospodarska korist dala izračunati. Na koncu poročila so še podatki o opredelitvi sprejetih predlogov. Iz razporednice se vidi, da imamo v glavnem koristne predloge.

Skupno število prijavljenih iznajditeljskih predlogov v letu 1973 do 31. 12. je 50.

Pregled po posameznih TOZD je naslednji:

	Prijavljeni predlogi	Sprejeti predlogi	Predlogi, ki so še v obravnavi	Zavrtnjeni predlogi
TAP	22	9	13	—
TTI	26	8	15	3
OSS	2	—	2	—

V letu 1973 je bilo obravnavanih 69 predlogov.

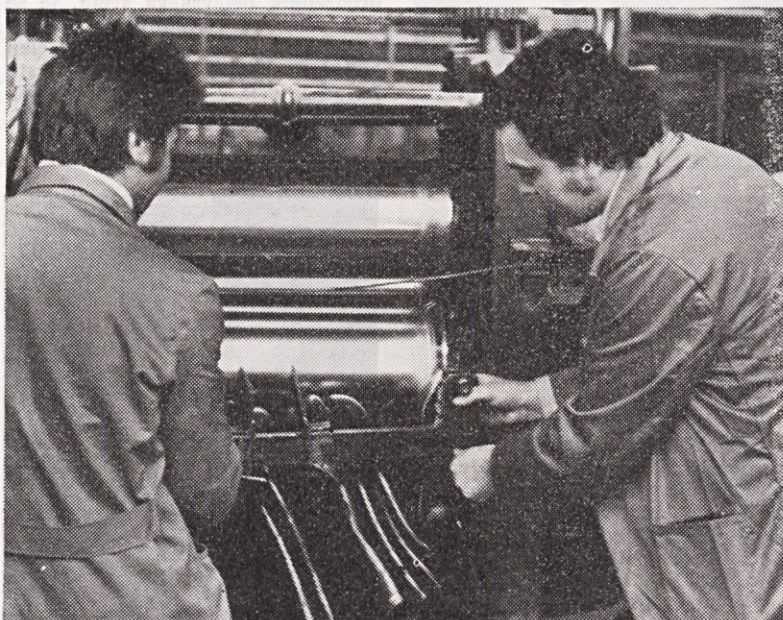
Pregled po posameznih TOZD je naslednji:

	Obravnavani predlogi	Sprejeti predlogi	Predlogi, ki so še v obravnavi	Zavrtnjeni predlogi
TAP	25	12	12	—
TTI	38	18	16	4
OSS	6	4	2	—

Skupno število sprejetih iznajditeljskih predlogov v letu 1973 je 34. V to skupino spadajo predlogi, za katere je predlagatelj prejel enkratno nagrado, akontacijo ali nagrado za prvo oz. drugo leto uporabe iznajditeljskega predloga.

Pregled izplačil po posameznih TOZD za vse sprejete predloge:

TOZD	Število sprejetih predlogov	Izplačane nagrade
TAP	12	73.150,58 din
TTI	18	30.162,58 din
OSS	4	16.591,14 din
Skupaj	34	119.904,30 din

Jože Sinkovič in Justin Gorenc sta prijavila izboljšavo — Postopek izdelave večdelnih profilnih trakov, sestavljenih iz različnih materialov, na profilnem kalandru. Podjetju bo njuna izboljšava prihranila veliko denarja.

Med 34 rešenimi iznajditeljskimi predlogi je 11 takih, pri katerih je finančno-računovodska služba lahko določila gospodarsko korist, ki znaša 1.038.457,01 din. Za te predloge so bile izplačane nagrade v skupnem znesku 69.404,30 din.

Ostalih 23 predlogov je takih, pri katerih se neposredne gospodarske koristi ne da določiti, zato so avtorji prejeli enkratne nagrade v skupnem znesku 50.500,00 din.

Opredelitve iznajditeljskih predlogov, prijavljenih v letu 1973, ne moremo prikazati, ker komisije še niso obravnavale oz. opredelile vseh predlogov. Točno stanje imamo samo za sprejete predloge, kar je prikazano v naslednji razporednici.

	Sprejeti predlogi	Koristni predlogi	Tehnične izboljšave	Izumi (v postopku za priznanje)
TAP	12	9	2	1
TTI	18	17	1	—
OSS	4	3	1	—
Skupaj	34	29	4	1

Nadja Markun

TO MORA VEDETI VSAKDO

DS in odbori

Če bi še več vedeli o svojih dolžnostih in pravicah — bi bilo naše delo še boljše. Kaj je v pristojnosti delavskega sveta in kaj delajo njegovi odbori? Komu je kdo odgovoren? V nekaj nadaljevanjih bomo o tem pisali.

Poznavanje pravic in dolžnosti, ki izhajajo iz samoupravljanja v delovni organizaciji, je del naših delovnih dolžnosti. Z rednim obveščanjem si v Savi prizadevamo, da bi vam dali čimveč informacij, ki naj bi vam služile za delo v samoupravnih organih in tudi za vašo osebno obveščenost. Čeprav smo po volitvah v samoupravne organe objavili seznam na novo izvoljenih članov delavskih svetov ter njihovih odborov, prav gotovo ne bo odveč, da o tem pišemo tudi v glasilu. Skoraj sleherni med nami se bo pri svojem delu ali pa pri urejanju osebnih zadev tako ali drugače srečal z enim izmed odborov, zato tokrat navajam njihove člane ter nekaj osnovnih dolžnosti. V naslednji številki bomo informacijo nadaljevali.

Temeljne organizacije združujejo upravljalne funkcije in po delegatskem principu sestavljajo organe upravljanja za delovno organizacijo kot celoto.

Organa upravljanja delovne organizacije sta:

- delavski svet,
- odbor samoupravne delavske kontrole.

Kolektivni izvršilni organi delavskega sveta so:

- poslovni odbor SAVA — SEMPERIT,
- odbor za program in razvoj delovne organizacije,
- odbor interne banke,
- odbor vlagateljev sredstev,
- odbor za informiranje,
- odbor za izobraževanje in socialno varstvo,
- odbor za splošni ljudski odpor in civilno zaščito,
- notranja arbitraža.

Poslovodna organa sta:

- glavni direktor,
- strokovni svet.

Delavski svet delovne organizacije

Skupne družbenoekonomske interese ter planske obveznosti posameznih temeljnih organizacij ugotavlja in določa delavski svet delovne organizacije. Delavski svet sestavljajo delegacije iz vsake temeljne organizacije in samoupravne delovne skupnosti OSS; vsaka delegacija ima 6 delegatov, delegacija samoupravne delovne skupnosti ima samo 2 delegata.

(Nadaljevanje na 6. strani)

Poročilo o gibanju OD

Za preteklo leto smo planirali v Savi 124,457.743 N din osebnih dohodkov, izplačanih pa je bilo 137,424.455, kar je za 10,4 % več kot smo predvideli. Vzrokov, da smo za toliko prekoračili planirano maso denarja je več, zlasti pa je na prekoračitev vplivalo povišanje konstantnega števila točk analitskih ocen za 8 točk, precejšnje povečanje analitskih ocen na nekaterih delovnih mestih, višja vrednost točke za dopust, kot je bila planirana ter večja učinkovitost dela.

Gibanje analitskih ocen ter poprečnih OD prikazuje naslednja tabela:

TOZD	Poprečni AO		Ind.	Poprečni OD		Ind.
	dec. 72	dec. 73		1972	1973	
TAP	85,6	94,2	110,1	2.171	2.663	122,7
TTI	84,1	93,1	110,7	2.078	2.448	117,8
OSS	95,1	104,1	109,4	2.326	2.584	111,1
Skupaj brez TM	87,6	96,3	109,9	2.184	2.536	116,1

Opaza se tendenca večjega vrednotenja delovnih mest, na katerih je narava dela pretežno fizičnega značaja. Tudi relativno visok indeks povečanja poprečne analitske ocene v OSS gre v veliki meri na račun pretežno fizičnega dela v servisni službi ter v skladiščih prodaje in nabave.

V delitvenem razmerju med posameznimi osnovnimi enotami naše delovne organizacije opazimo, da je v lanskem letu prišlo do določenih neskladij. Poprečni OD se je v TAP povečal za 22,7 % v TTI za 17,8 %, ter v OSS za 11,1 %.

Vzrok nesorazmernega povečanja je v različnih merilih pri vrednotenju dela proizvodnih in strokovnih delavcev, v različnih oblikah dodatne stimulacije ter pogostokrat v nepravilnem evidentiranju rezultatov svojega dela.

Gibanje OD za posamezne kategorije delovnih mest kaže na trend ize-
načevanja razlik v višini OD. Razmerja med poprečnimi OD posameznih kategorij kaže naslednja tabela:

	nDM	prDM	PDM2	PDM1	TDM	IDM	DIDM
nDM	1:1,00	1:1,12	1:1,30	1:1,34	1:1,37	1:1,68	1:2,16

Po družbenem dogovoru pa je razmerje med kalkulativnim OD posameznih obračunskih skupin naslednja:

nDM	prDM	PDM	TDM	IDM	DIDM
1:1,00	1:1,13	1:1,81	1:2,13	1:2,50	1:3,13

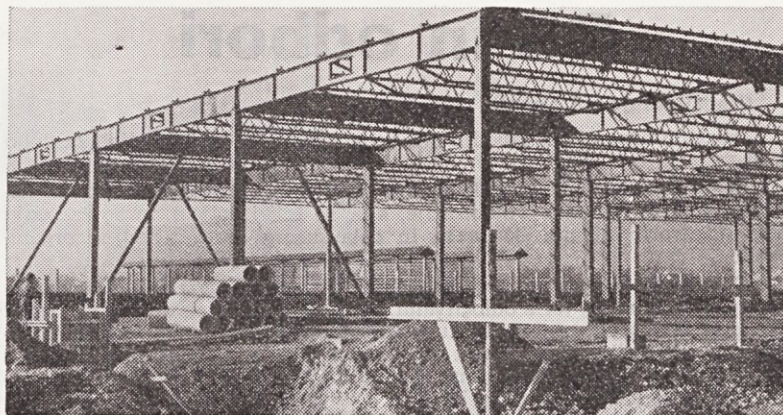
Glede razmerja v višini OD smo torej v Savi dosegli kritično mejo. Vsako nadaljnje zmanjševanje razponov bi bilo gospodarsko, socialno in politično nevzdržno. V letu 1974 bomo morali razpone primerno uskladiti in jih umiriti na razumni meri, ki bo kar najbolj stimulirala vse kategorije delavcev.

V tem letu bo tudi stopil v veljavo nov samoupravni sporazum o medsebojnih razmerjih, ki v poglavju delitve OD prinaša niz novosti. Se večji poudarek kot doslej bo dan boljši izkoriščenosti delovnega časa, večji produktivnosti in boljši realizaciji postavljenih planov. Z novim sistemom bo delavec še bolj motiviran za vlaganje v razširjeno reprodukcijo in za ugotavljanje učinkov tega vlaganja. S tem bomo lahko realneje ocenili vrednost minulega dela. Tudi stimulacija stalnosti v delovni organizaciji ter medsebojno primerjanje in nagrajevanje učinkov prizadevanja delavcev na delovnih mestih, kjer kvalitete dela ne moremo v celoti objektivno izmeriti, je naloga, ki smo si jo v letu 1974 zastavili, da bi v čim večji meri odpravili slabosti v današnjem sistemu delitve OD.

ALEKSANDER STOJANOVIC

V prihodnje še več poudarka boljši izkoriščenosti delovnega časa

Kamen do kamna — steber do stebra

Vesti iz družbenopolitičnih organizacij

25. januarja je bila prva seja predsedstva sindikalne konference delovne organizacije. S tem se tudi končuje proces nove organiziranosti sindikata v naši delovni organizaciji. Poleg konstituiranja je predsedstvo na tej prvi seji obravnavalo še nekatere kadrovske zadeve v organizaciji sindikata, statut stanovanjske skupnosti občine Kranj, pravilnik o pogojih za dodeljevanje stanovanj, zgrajenih s sredstvi solidarnostnega stanovanjskega sklada občine Kranj, predlog kriterijev za določitev višine posojila tistim članom kolektiva, katerim se dodelijo nova družbena stanovanja in obdaritev naših sodelavk ob dnevu žena.

— Na seji je bilo v zvezi z obravnavanimi vprašanji izraženih precej kritičnih pripomb in tudi koristnih predlogov. Rečeno je bilo, da je osnutek statuta občinske stanovanjske skupnosti zelo pomanjkljiv in da iz njegove vsebine niso vidni osnovni nameni ustanovitve samoupravne stanovanjske skupnosti. Izraženi so bili tudi pomisleki na določila statuta, ki govorijo o strokovnih službah skupnosti in organizaciji sedanjega stanovanjskega podjetja Kranj.

— Predsedstvo je v zvezi z obdaritvijo žena za 8. marec sprejelo sklep, da se tudi letos izvede že tradicionalna oblika obdaritve žena ob njihovem prazniku. Poleg 100.000 din, ki so za to predvideni iz sklada skupne porabe, je predsedstvo odobrilo še 20.000 din iz blagajne sindikalne organizacije.

— V organizaciji sindikata so nastale v zadnjem času tudi nekatere novosti in kadrovske spremembe.

V TOZD VET je bila ustanovljena osnovna organizacija sindikata. Predsednik izvršnega odbora osnovne organizacije sindikata VET je tov. Matko Krt, tajnik pa tov. Richard Frelih. V TTI je postal predsednik izvršnega odbora tov. Lojze Veselič, tajnik pa tov. Rajko Debeljak. V osnovni organizaciji sindikata OSS in POS je postal predsednik izvršnega odbora tov. Ernest Mikoletič, tajnik pa je ostal dosedanj, in sicer tov. Marjan Peneš. V osnovni organizaciji sindikata TAP ni bilo sprememb. Malenkostna sprememba je nastala tudi v vodstvu sindikata delovne organizacije. Tov. Milivojevič je še nadalje predsednik predsedstva sindikalne konference, tov. Copek Jože pa je bil

na novo imenovan za podpredsednika predsedstva.

— SAMOPOMOČ

Komisija za samopomoč pri predsedstvu sindikalne konference je predlagala nekatere novosti in spremembe v organizaciji samopomoči. Vsi ti predlogi so bili tudi predmet bogate razprave na obeh seminarjih sindikalnih poverjenikov; pri njih so naleteli na ugoden odmev in odobravanje. Za kaj pravzaprav gre?

Organizacija samopomoči se je v desetletju svojega delovanja uveljavila kot ena od zelo uspešnih oblik reševanja občasnih finančnih tegob svojih članov; ta pomoč temelji na vzajemnosti. Organizacija samopomoči šteje danes 1450 članov, letno pa razpolaga s približno 140 milijoni S dinarjev. V lanskem letu je koristilo samopomoč 780 članov, ki so dobili poprečno 1.800 din brezobrestnega posojila. To pomeni, da je komisija mesečno obravnavala poprečno 65 prosilcev za samopomoč.

Doslej je komisija na osnovi 7. člena pravilnika o samopomoči obravnavala posojila do največ 2.000 din. Glede na podražitev za življenje neobhodno potrebnih izdelkov, inflacijo v zadnjih letih, druge tržne in socialne razmere je komisija za samopomoč predlagala, da se tudi višina kreditov poveča, in sicer največ do 3.000 din. V zvezi s tem predlogom pa se pojavlja tudi vprašanje zagotovitve mase sredstev organizacije samopomoči za povečanje posojil. Zato se je izoblikoval tudi predlog, da bi se s 1. 1. 1974 povečali članski deleži (članarina) od 10,00 na 20,00 din. S tem bi ustvarili pogoje, da bi lahko začeli v juniju 1974 izplačevati tudi višja posojila, in sicer največ do 3.000 din.

Te predloge so sindikalni poverjeniki sprejeli na seminarju in izvršnem odboru sindikalne konference delovne organizacije.

Komisija za samopomoč je že pripravila predlog sprememb pravilnika o samopomoči, ki ga bo v naslednjih dneh predložila predsedstvu v potrditev.

S tem predlogom želi komisija povečati tudi ekspektivnost reševanja prošelj in izplačevanja posojil tako, da bi bilo v doglednem času možno dobiti posojilo v nekaj dneh, v izrednih primerih pa takoj.

Tone Bajuk

DS in odbori

(Nadaljevanje s 4. strani)

Delegat neposredno izvolijo delavci v temeljnih organizacijah za dobo 2 let.

Delegati v delavski svet delovne organizacije delajo po smernicah delavskega sveta temeljne organizacije, kjer so bili izvoljeni, in so za svoje delo odgovorni njenim delavcem in delavskemu svetu temeljne organizacije.

Odgovorni so, da seznanjajo delavce temeljnih organizacij s svojim delom, z vsebino sej ter z odločitvami, sprejetimi na sejah delavskega sveta podjetja. Pri odločanju o neodtujljivih pravicah delavcev temeljnih organizacij, o katerih delavski svet delovne organizacije odloča v soglasju z vsemi temeljnimi organizacijami, so dolžni upoštevati pooblastila delavskega sveta temeljne organizacije.

Za sprejemanje odločitev v soglasju z vsako temeljno organizacijo vsaka delegacija določi svojega člana, ki na seji delavskega sveta poroča o stališču temeljne organizacije.

Na svojih sejah delavski svet delovne organizacije sprejema odločitve v soglasju z vsako temeljno organizacijo o zadevah, ki so neodtujljive pravice delavcev v temeljnih organizacijah, in z večino glasov navzočih članov o drugih zadevah iz svoje pristojnosti, pod pogojem, da je navzoča najmanj polovica delegatov vsake temeljne organizacije.

Kadar delavski svet ugotovi, da med temeljnimi organizacijami ni soglasja, začne usklajevati mnenja in da za to potrebna pojasnila in navodila usklajevalni komisiji, ki jo sestavljajo predsednik delavskega sveta delovne organizacije, delegat — poročevalec iz vsake temeljne organizacije in oblikovalec predloga. Komisija sestavi spremenjen ali dopolnjen predlog in ga pošlje delavskemu svetu temeljne organizacije v postopek za obravnavanje in sprejem. Usklajevalna komisija konča svoje delo, ko delavski svet delovne organizacije sprejme predlog v soglasju z vsemi temeljnimi organizacijami.

Odbor samouprave delavske kontrole delovne organizacije

Delavci uresničujejo v delovni organizaciji samoupravljanje tudi s kontrolo nad izvrševanjem samoupravnih odločitev in nad delom organov in služb te organizacije.

V ta namen temeljne organizacije ustanove izmed članov odborov samouprave delavske kontrole temeljnih organizacij skupen odbor kontrole delovne organizacije, v katerega delegirajo predsednika in še enega člana odbora. Predsednik odbora kontrole delovne organizacije je za eno mandatno dobo vsakokratni predsednik odbora kontrole temeljne organizacije po abecednem redu temeljnih organizacij.

Odbor samouprave delavske kontrole ima predvsem naslednje pristojnosti:

- kontrolira postopke samoupravno organiziranega dela in izvrševanja odločitev,
- kontrolira urejanje medsebojnih razmerij delavcev,
- kontrolira uporabo združenih družbenih sredstev,
- predpisuje določenim enotam ali službam način in obseg zbiranja ter poročanja podatkov za potrebe delavske kontrole,
- sodeluje s SDK in drugimi družbenimi organi izven delovne organizacije pri vzpostavljanju in delovanju delavske kontrole v delovni organizaciji,
- sodeluje s pristojnimi organi izven delovne organizacije v primerih neodgovornega ravnanja z družbenimi sredstvi in pri izvajanju zakonskih ukrepov.

O ugotovljenih primerih neodgovornega ravnanja delavcev odbor sestavi poročilo in ga z ustreznimi ukrepi predloži delavskemu svetu delovne organizacije, delavce pa redno obvešča o ugotovitvah in ukrepih kontrole.

Odbor samouprave delavske kontrole delovne organizacije dela po poslovniku, ki ga sprejme delavski svet delovne organizacije.

Delavski svet TOZD VET

Kolektivni izvršilni organi delavskega sveta delovne organizacije

Delavski svet delovne organizacije prenaša izvršilne funkcije na svoje kolektivne izvršilne organe, da obravnavajo in sprejemajo operativne odločitve v zvezi z izvrševanjem sprejetih samoupravnih aktov in gospodarskih načrtov za doseg skupnih ciljev in nalog, ki izhajajo iz združenega dela in sredstev temeljnih organizacij.

Člani kolektivnih izvršilnih organov so odgovorni za svoje delo delavcem temeljnih organizacij in delavskemu svetu delovne organizacije, ki jih je izvolil. Osebnostno so odgovorni za svoje odločitve in za izvršitev odločitev delavskega sveta delovne organizacije kot tudi za resnično, pravočasno in popolno obveščanje organov upravljanja in delavcev. Za njihove odločitve jih zadene tudi materialna odgovornost, če nastane škoda z izvrševanjem odločitev, sprejetih na podlagi prikrivanja, nepopolnega in neresničnega obveščanja organov upravljanja in delavcev.

V soglasju z delegacijami posameznih TOZD so v kolektivne izvršilne organe izvoljeni naslednji člani kolektiva:

Odbor za program in razvoj delovne organizacije

Mikulič Branko
Ambrožič Miro
Jurgele Franc
Jereb Janez
Lah Vlado

Ponebšek Janez, namestnik predsednika
Prislan Franci
Perpar Marjan, predsednik
Mihelič Slavko

Odbor interne banke

Pilgram Janez, predsednik
Bašar Albina
Gruber Stefan
Žemva Lovro

Stružnik Jože, namestnik predsednika
Kalan Jože
Bidovec Milena

Odbor za izobraževanje in socialno varstvo

Perko Jože
Stirn Tone, predsednik
Sušnik Janez

Nemec Ferdo
Markun Nadja, namestnik predsednika

Notranja arbitraža

Delavski svet delovne organizacije je verificiral izvolitev naslednjih članov:

Prislan Franc
Furlan Franc
Kljun Marija
Mrak Marjan
Kosmač Ljubo
Perko Pepca
Štefe Miro
Kopač Ludvik
Jereb Franc
Čebulj Peter

Zorman Marjan
Mali Adalbert
Mak Đuro
Bidovec Milena
Lerota Stefan
Drobnik Srečko
Žerko Ivan
Gunčar Vladimir
Ambrožič Mira
Polenec Andrej

Odbor samouprave delavske kontrole

V odbor sta izvoljena predsednik in en član odbora SUDK iz vsake TOZD, in sicer:

Gorenc Justin
Plevnik Janez
Šmigoc Alojz
Šmid Marija, predsednik
Bidovec Marjan

Košič Andrej, namestnik predsednika
Košnjek Jože
Pintar Ivan
Keselj Alojz

Poslovni odbor SAVA — SEMPERIT

Odbor za informiranje

smo objavili v št. 1.

Turzanski Helmut
Babnik Rudi
Majcen Filip

Združitev Sava - Puškarna ?

»V občinskem merilu je bil postavljen predlog o pripojitvi Puškarne Kranj našemu podjetju oz. TOZD VET. To je organizacija, ki ne razpolaga s tolikšnimi kadri, finančnim in drugim potencialom in išče možnosti razvoja v tem, da se združi. Možnost združitve pokriva interese obeh podjetij in se lahko izvede v dveh variantah, in sicer, da bi Puškarna predstavljala TOZD Save ali pa sestavni del TOZD VET. Sprejet je bil

SKLEP: Potrdi se komisija za sestavo elaborata pripojitve oz. združitve SAVE in PUŠKARNE Kranj, v sestavi:

- tov. Božič Anton,
- tov. Mihelič Slavko,
- tov. Perčič Vinko,
- tov. Solar Slavko,
- tov. Marcijan Stefan.«

Prvi razgovori o tem so že bili, kakor hitro pa nam bo znanega kaj več, bomo objavili.

J. Š.

Delavska kontrola

(Nadaljevanje s 1. strani)
kaj novega. Gre za neodtujljivo pravico delavcev ob razpolaganju in uporabi sredstev v skladu s samoupravnimi odločitvami, plani, načrti in posameznimi sklepi samoupravnih organov.

SUDK naj bi imela v delovni organizaciji predvsem preventivni pomen. Odbori SUDK naj bi na področju dela zajeli celotno poslovanje delovne organizacije. Njim naj bi bile predložene najznačilnejše informacije, iz katerih bi se dalo izbrati kar največ podatkov. Odbor mora biti seznanjen z vsemi izdanimi poročili oz. podatki o finančnem položaju delovne organizacije, o delu organov upravljanja, in to po možnosti z vsakodnevno kontrolo.

Odbori SUDK so za svoje delo zelo odgovorni. Ti organi so neposredno odgovorni delavcem. Zato so tudi dolžni, da delavce seznani o pomembnih zadevah preko glasila ali Informatorja, vendar le takrat, ko so o posameznih primerih v odboru SUDK sprejeli že dokončen sklep oz. ugotovitev.

Posebno vlogo pri delu SUDK bo imela služba družbenega knjigovodstva. Ta služba že obstaja in sodelovala z odborom SUDK v delovni organizaciji na način, da bo pomagala pri razreševanju problemov; odbor SUDK bo hkrati sodeloval z različnimi inšpekcijskimi organi in organi pregona pri kontroliranju in ocenjevanju posameznih primerov. Služba družbenega knjigovodstva bo sodelovala pri razreševanju zadev SUDK v delovni organizaciji, ko:

a) odbor iz podatkov, ki jih dobi na razpolago, upravičeno sumi, da ti niso pravilni, prosi službo družbe-

nega knjigovodstva za pomoč pri ugotavljanju dejanskega stanja,

b) služba družbenega knjigovodstva lahko tudi sama ob redni reviziji poslovanja in ob poslanih poročilih ugotovi napačno poslovanje, nakar v sodelovanju z odborom SUDK ukrepa.

Odbor SUDK sam ne bo mogel izrekat ukrepov, ampak bo le opravljaj kontrolo, nakar bo svoje ugotovitve podal pristojnemu delavskemu svetu temeljne organizacije, če gre za odbor SUDK temeljne organizacije, oziroma delavskemu svetu delovne organizacije, če gre za zadeve s področja organa SUDK delovne organizacije. Zadeve pa lahko pridejo v obravnavo delavskemu svetu le potem, ko so za odbor v postopku že končane.

V začetku januarja je bil v Kranju sestanek predstavnikov delovnih organizacij s področja industrije, gradbeništva in trgovine. Sestanek je bil sklican, da bi se dogovorili o enotnem delovanju in sodelovanju SUDK v delovnih organizacijah in med službo družbenega knjigovodstva. Na sestanku so lahko le ugotovili, da odbori SUDK v delovnih organizacijah še niso začeli delovati, če pa so, so izhajali iz različnih izhodišč. Po obravnavi je bilo dogovorjeno, da bo služba družbenega knjigovodstva pripravila pismeni predlog, kako si zamišlja sodelovanje z delovnimi organizacijami, s čimer bi zagotovili enotno izvrševanje kontrole v vseh delovnih organizacijah.

Prihodnjič: razgovor s predsednico Marijo Šmid in namestnikom Andrejem Košičem.

M. G.

Delavski svet TOZD TTI

Drugi o nas — »GLAS« v letu 1973 54-krat o nas

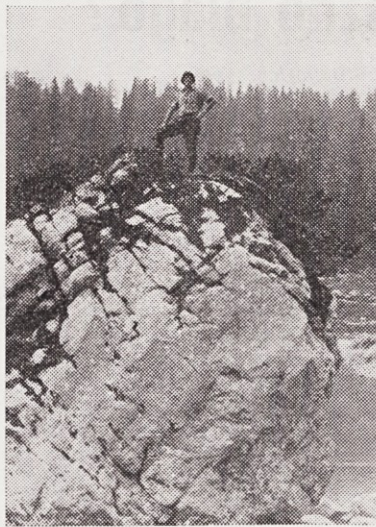
Menim, da marsikdo od nas s ponosom pokaže prijateljem svoj album, v katerem so takorekoč zbrani vsi dogodki iz preteklih let, a zopet oživijo in postanejo stvarnost, ko jih gledamo pred seboj.

Tudi v našem oddelku imamo svoj vrsten album oz. fascikel, v katerem so shranjeni vsi članki iz raznih časopisov, ki so objavljali vesti o Savi. Četudi se v našem oddelku trudimo, da bi vam vesti čimprej posredovali, nam to ob 14-dnevnem izhajanju le ne uspe. Ravno dnevnemu časopisu se moramo zahvaliti,

da je prav velike dogodke o ustvarjanju in delu kolektiva prenesel v najširši krog. Sami ste lahko zasledovali najizvirnejše in aktualnejše informacije o dogodkih, ki so se zgodili včeraj opoldne, pa ste jih z veseljem prebrali že v prvem jutranjem časopisu. Kolikokrat smo bili torej v drugih časopisih?

Delo 23-krat, Dnevnik 9-krat, Glas 54-krat, Komunist 3-krat, Reflektor 1-krat, Avto 6-krat, Pionirski list 2-krat, Informacije občinskega sindikalnega sveta 2-krat, Slovenija paralele 1-krat.

M. G.

Igmanski marš

smo se vrnil v Sarajevo in odšli spat.

V nedeljo zjutraj ob 6. uri je bila budnica, po budnici so se zbrale navedene skupine. Po krajšem kulturnem programu je odšla vsaka skupina pod svojo zastavo po ulicah Sarajeva do železniške postaje. Od tam smo se z avtobusi prepeljali do same planine Igman. Med krajšim odmorom smo popili čaj in nadaljevali pohod po planini Igman do Poljane, kjer se je največ zadrževala Prva proletarska brigada. Tam smo se ob spominski plošči zbrali vsi udeleženci tega pohoda in počastili spomin padlih junakov. Tu nam je bil dodeljen krajši počitek; dobili smo partizanski golaž. Ko sta minili 2 uri, smo šli po drugi poti nazaj v dolino, kjer so nas čakali avtobusi. Nato smo se z avtobusi prepeljali v Sarajevo in odšli domov z lepimi spomini na tradicionalni Igmanski marš.

Na koncu svojega sestavka pa se zahvaljujem delovni organizaciji Sava za razumevanje in za možnost udeležbe na Igmanskem maršu.

Lojze Iljaš

Vesti iz mladinske organizacije

Delavska univerza »Tomo Brejč« v Kranju prireja ciklus predavanj o najpomembnejših zunanje-političnih dogodkih. Predavanja sodijo v sklop priprav za splošni ljudski odpor za nerazporejeno prebivalstvo.

Nujno je, da na teh predavanjih sodeluje tudi čim več mladih, kajti prav od uspešnega dela mladine je v marsičem odvisna učinkovitost obrambnih priprav. Ker menimo, da tudi aktivni ZM lahko veliko vplivajo na prisotnost mladih na teh predavanjih, razpisuje občinska konferenca ZMS Kranj nagrade za udeležbo in aktivno sodelovanje v razpravah. Nagrade so denarne (500, 300, 200 din). Ocenjevala bo glede na odstotek udeležbe mladih na predavanjih.

Upamo, da se bo naš aktiv v zadostnem številu odzval vabilu.

Predsedstvo občinskega komiteja ZMS Kranj je na svoji 10. seji, ki je bila v ponedeljek, 7. jan. 1974, v prisotnosti predsednikov večjih aktivov ZMS iz kranjske občine, razpravljalo o kandidatih za predsednika občinskega komiteja ZKS in o kandidacijskem postopku.

Sklenila je, da predlaga za predsednika občinskega komiteja ZMS dosedanega sekretarja tov. Cirila Sitarja za sekretarja pa tov. Štefana Zrinskega. Oba naj bi funkciji opravljala profesionalno.

Tov. Ciril Sitar je bil rojen 1950. leta, bil pred izvolitvijo za sekretarja občinskega komiteja ZMS Kranj, je bil aktiven v aktivu ZMS Visoko in v Tekstilindusu. Bil je predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZMS Kranj.

Tov. Štefan Zrinski je bil rojen 1947. leta. Do sedaj je deloval v aktivu ZMS »Sava« Kranj. Sedaj je predsednik komisije za družbeno-ekonomske odnose pri občinskem komiteju ZMS Kranj. Pri dosedanjem delu je pokazal veliko zavzetost ter delovno uspešnost.

Predsedstvo sodi, da bi lahko omenjena tovariša uspešno vodila delo in daje predlog v razpravo.

Lado Pevc

NAMESTO IZLETA DEŽNI PLAŠCI

Upravni odbor prostovoljnega industrijskega gasilskega društva naše delovne organizacije je v preteklem letu namesto vsakoletnega izleta kupil za ta denar dežne plašče.

Vsak aktivni gasilec je plačal po 180 din, ostalo pa je dal odbor gasilskega društva.

Sedaj gasilci ne bomo premočeni kakor doslej, ko smo se udeleževali npr. pogrebov ali raznih nastopov — pa je deževalo.

Knjiga - luksuzno blago?

Tokrat bom poskusila s primeri pokazati, da je vpliv branja lahko dober ali slab. Umetniška dela nas bogatijo čustveno, miselno in jezikovno, slaba dela pa nas v vsem tem siromašijo.

Malček je ves navdušen nad pravljicami, ki mu razgibajo domišljijo in obogatijo besedni zaklad, ob njih pa se mu razvije tudi čut pravičnosti, saj v pravljicah vedno zmaga dobro, dobrota in pravica, hudo pa je kaznovano. Tudi pesmi imajo malčki radi in kaj hitro se jih lahko naučijo na pamet.

»Počakajte do spomladi, nama je rekel župan in pil črno kavo,« je povedala Tinkova mama. »Toda, kam naj greva čez zimo?«

»Če pije župan črno kavo, pa mi zgradimo hišo za Tinka in njegovo mamo!« je zaklical krojaček Hlaček. Prihiteli so njegovi prijatelji Borko, Bine in Breda.

Tako je zrasla hiša iz gumbov. Nihče ni imel toliko gumbov kot krojaček Hlaček. Za sedem dolgih vlakov in še za en otroški voziček. Z velikimi gumbi so sezidali velike stene, male gumbce so porabili za manjše stene, položili so jih kot opeko na streho. Luknjice v gumbih so skrbno zamašili. Pustili so jih le na strehi za dimnik. Lahko se bo hadilo iz vseh luknjic hrkati. Hlaček je sešil tudi okenske zaves in odeje za posteljo. Vsi so bili veseli, najbolj sta bila srečna Tinko in mama. Zdaj sta imela streho za dež in mraz.

Vse je bilo lepo in prav, le krojaček Hlaček je pozabil šivanko v postelji in se je Tinko zbedel, ko je legel vanjo. Zavriskal je na ves glas, a ne vemo, če od bolečine ali od sreče.

(Leopold Suhadolčan — Krojaček Hlaček)

Solarjem so nadvse všeč partizanske povesti, po priljubljenosti sledijo humoristična povest, kriminalke,

ZAHVALE, PISMA

Sindikalni organizaciji in oddelku za socialno varstvo se zahvaljujem za izkazano pozornost v času moje bolezn.

Jereb Tilda

Vsem zaposlenim v cevarni se zahvaljujem za darilo ob odhodu v pokoj.

Bukovšek Miro

Iskreno se zahvaljujem za obisk na domu ob novem letu in za izročena darila.

Likozar Alojz
Ribnikar Lojze
obrat IV

Zahvaljujem se sodelavcem stiskarne in sindikalni organizaciji za izročeno darilo in denarno pomoč ob odhodu v pokoj.

Jereb Marija

Sodelavcem iz upravne stavbe se iskreno zahvaljujem za lepo darilo ob mojem jubileju.

Jarc Ivan

UMRL JE ALOJZ JURŠIČ

Dne 14. decembra 1973 je po težki bolezni umrl naš upokojenec, nekdanji skladiščnik v mehanični delavnici, Alojz Juršič.

indijanarice, povest iz življenja otrok, stripi, povest iz življenja odraslih, fantastična povest in nazadnje pesniška zbirka.

Na planjavi, brezmejni in prazni, je bila razprostrta rahla tančica megle, ki so jo zlatili zadnji žarki zahajajočega sonca.

Folco je bil s tem krvavo rdečim soncem v očeh od daleč edina priča brezupnega boja velike bele kobile.

Poznala je ljudi. Nikoli ji niso storili nič žalega. Dovolila je, da sta se ji približala cigana, konjska tatova. In mahoma je videla, kako se je moški, ki je lezel po vseh štirih, pognal na njenega malega, ga podrl na tla in se povaljal z njim po zemlji.

In takrat je Folco zaslišal tisti zategnjeni krik matere, ki je šel skozi ušesa, in je videl, kako se je pognala na pomoč svojemu malemu.

(René Guillot — Bela griva str. 12)

Mladostnik, ki naj bi imel že bogat besedni zaklad, razvito čustvovanje in mišljenje, vendar ni vzljubil dobre knjige, pa se pogosto zadovoljuje s stripi, kjer prevladujejo takile stavke:

— Polkovnik se posvetuje s svojim sodelavcem...

— Gre za prvi del načrta atomske obrambe. Izročiti ga je treba na sedež OTAN.

— Lahko si predstavljate, da mora tako važen dokument varno prispeti v Pariz!

— Ne skrbite, polkovnik. Za to bom poskrbel.

— Vaše letalo odleti čez dve uri. Toda previdno, C-3!

— Sir, pridite na letališče! Če me boste prepoznali, vas po vrnitvi povabim na pravo gostijo!

— Vem, da ste premeteni, C-3, toda tokrat morate biti dvakrat bolj prebrisan!

C-3 je bil član skupine za prenašanje najzaupnejših dokumentov.

(Zvitorepčev roman v stripu št. 178 Nevarno potovanje, str. 2-4.)

Opomba: Taki in podobni romani nimajo navedenega ne avtorja in ne ilustratorja. Zakaj?

Mislim, da že ti trije kratki odlomki očitno povedo, da je najslabše, najbolj revno besedilo tisti odlomek iz stripa.

V stripih besedilo »dopolnjuje« sicer tudi slika, ki pa pove toliko kot nič, saj je kliše, oguljena in obrabljena slika, ne pa umetniška ilustracija. Ob taki sliki bi bilo lahko tudi drugačno besedilo.

Žal je res še to, da strip lahko kupi otrok skoraj na vsakem koračku, v vsakem kiosku in v mnogih trgovinah, za dobro knjigo pa se mora potruditi v knjižarno ali v knjižnico.

Da otroku zares lahko privzgojimo posluš za dobro knjigo, je najbolj prepričljivo dokazala nenavadna in drzna akcija založbe Mladinska knjiga. Ta založba je za novo zbirko Zlata knjiga, namenjeno otrokom, prepustila izbor otrokom samim, tistim, ki so osem let tekmovali za bralno značko. In rezultat? Za zbirko Zlata knjiga je bilo izbranih 22 del, od teh 11 domačih in 11 tujih, od vseh teh del pa je dvomljive vrednosti le »Vinetou« Karla Maya. Dolžnost nas staršev je, da bodo naši otroci osvojili besede dr. Kristine Benkove, priznane strokovnjakinje za mladinsko literaturo in pisateljice

DOBRA KNJIGA JE OTROKOM POTREBNA KOT KRUH.

Zinka Pivk

Prof. Zinka Pivk

Namizni tenis

Tudi lani je bilo sindikalno prvenstvo podjetij kranjske občine; ekipnega dela tekmovanja se je udeležilo 12 ekip. Naša ekipa, za katero sta nastopala Tone Novak, ml., in Tone Korenjak, je v predtekmovanju premagala Tekstilindustrijo s 3:0, nato Šolski center Cerklje in pa Projekt Kranj, oba z enakim rezultatom 3:0. V finalu sta se že po tradiciji srečali najboljši sindikalni ekipi Save in Iskre. Tokrat je večno »druga Sava« premagala Iskro s rezultatom 3:1 in tako postala sindikalni prvak za leto 1973.

To pa ni vse; bili smo gostje sindikalne ekipe Steklarija v Rogaški Slatini, kjer smo si ogledali tudi samo tovarno, nato pa se pomerili v namiznem tenisu. Zmagala je ekipa Save, in to z 11:5.

Novembra so nas Steklarji obiskali v povratnem srečanju v Kranju in tudi tukaj je bil rezultat enako dober za Savo 11:5. Naj omenim, da Steklar nastopa prav tako kot mi tudi v III. slovenski namiznoteniški ligi.

V novembru smo gostovali na Jesenicah; namiznoteniški klub Murovo, člana V. slovenske lige, smo premagali s 7:2.

Sedaj pa se pripravljamo na III. slovensko ligo in upamo, da bomo zasedli eno prvih dveh mest ter se tako uvrstili v II. slovensko ligo.

O tem tekmovanju pa bomo poročali v naslednji številki našega časopisa.

Anton Korenjak

Gore so ga sprejele...

Vsakdo od nas se je tako ali drugače veselil novoletnih praznikov, vsakdo je imel planirano, kako bo dočakal novo leto.

Polnoč! Stisnili smo si roke, zaželeli si srečo. Njemu ni mogel roke stisniti nihče.

Komaj 22-letni gumar, član našega kolektiva, Franjo Inamo, je zadnje urice starega leta odšel na pot, dobro uro, a se ni vrnil.

Ob 19.30 je mladi ljubitelj planin odšel iz Doma pod Storžičem proti domu na Veliki poljani. Kljub temu, da je pot poznal kot svoj žep, v snežnem viharju cilja ni našel.

V ponedeljek, 7. januarja 1974, Franja ni bilo na delo. Ob obujanju spominov na praznične dni so brneli telefoni. Reševalna akcija je stekla. Cel teden iskanja, cel teden so se gorski reševalci iz Tržiča in Kranja, vojniki in prijatelji nemo spraševali.

Odgovor pa lahko dajo le gore, le Storžič nam lahko pove, kje je njegov varovanec.

Milan Cufer

Vozniki motornih vozil

Verjetno marsikdo od vas še ne ve, kakšne ugodnosti lahko izrabijo, če je član Avto moto zveze Jugoslavije. Preberite torej. V Kranju in v vseh večjih mestih lahko opravite tehnični pregled, testiranje motorja in prednje preme. Najvažnejša pa je pomoč na cesti za hitro odpravljanje okvar. Mehaniki AMZ opravijo tudi manjša popravila. Član dobi tudi mesečno revijo Avto moto. Cene uslug za člane so zelo ugodne, več uslug pa je tudi brezplačnih. Letna članarina je 100 din.

Informacije za včlanjenje lahko dobite pri Mohar Francu, mehanična delavnica, tel. 349 ali pri Kuhar Francu, telefon 306.

SAVA, glasilo delovne skupnosti industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov izdaja uredniški odbor. Glasilo izhaja štirinajstredno, glavni in odgovorni urednik Jože Stular. Naslov uredništva: Kranj, Škofjeloška 6, telefon 22-521, interno 282. Tisk in kličjeji CP Gorenjski tisk Kranj.

List je oproščen temeljnega davka na podlagi mnenja republiškega sekretariata za prosveto in kulturo SRS (št. 421-1/72 z dne 27. marca 1973).